

Bevolkings monitor Rotterdam

juli 2023

Samenvatting

Op 1 juli staan er 664.809 personen ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Dat zijn er bijna 1.300 méér dan op 1 januari. Dit is onder andere mogelijk gemaakt door de oplevering van nieuwe woningen. Een belangrijk verschil met dezelfde periode vorig jaar is, dat er toen ook demografische effecten waren van de oorlog in Oekraïne en van de noodopvang voor vluchtelingen die in Rotterdam gerealiseerd werd. De huidige bevolkingsomvang ligt iets boven de gemeentelijke prognoselijn uit het voorjaar van 2022.

Auteur

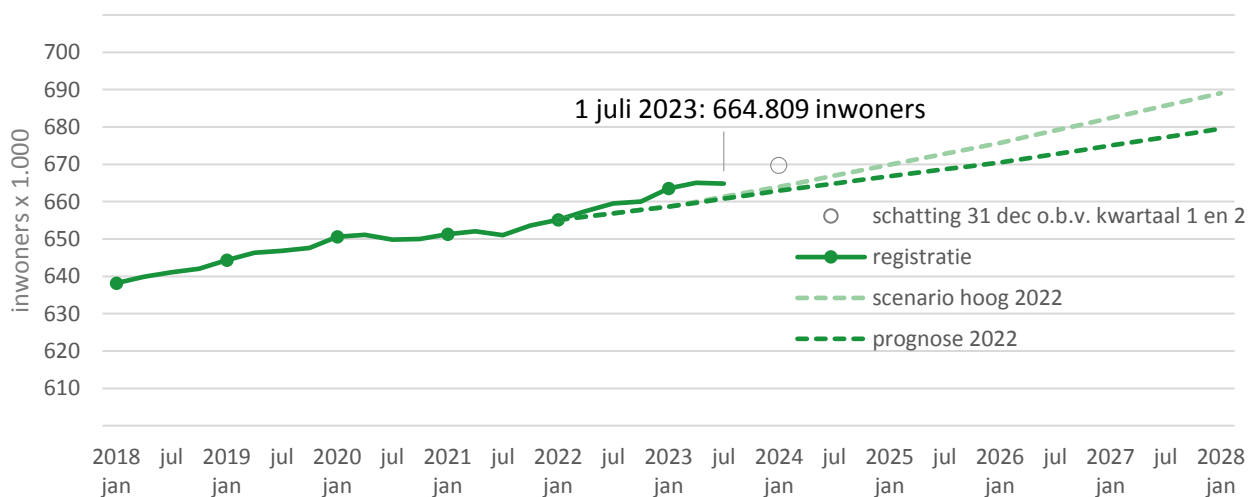
Hoppesteijn M. (Marco), Onderzoek en Business Intelligence, Gemeente Rotterdam, juli 2023, versie 1.0.

Meer informatie

Dit informatieblad is te vinden op [Onderzoek010.nl](https://onderzoek010.nl).

Vragen over deze feitenkaart mailt u naar m.hoppesteijn@rotterdam.nl

Figuur 1. Inwoners Rotterdam: registratie tot en met 1 juli, schatting voor 31 december, prognose '22 en scenario hoog

Bevolkingsontwikkeling

Op 1 juli 2023 telde Rotterdam 664.809 personen, volgens de voorlopige cijfers. Dat komt neer op een groei met 1.274 personen in de eerste helft van 2023. Drie maanden eerder, op 1 april, was Rotterdam ten opzichte van 1 januari al gegroeid met 1.515 personen. In het tweede kwartaal is de bevolkingsomvang dus licht gedaald, met 241 personen. Een daling in het tweede kwartaal komt vaker voor, zoals in de jaren 2015, 2017, 2020 en 2021. De verwachting is dat de groei zich in het najaar hervat. De toename tot nu toe was het sterkst in Prins Alexander en in Rotterdam Centrum (respectievelijk +551 en +410 personen). In het centrumgebied kan dit onder andere worden toegeschreven aan eerste bewoners van de Cooltoren. In Prins Alexander was er bijvoorbeeld de ingebruikname van het deelproject Palladio in Prinsenland, en van een woontoren in Oosterflank, als onderdeel van het nieuwbouwproject "Alexanderpark".

Tabel 1. Aantallen inwoners in Rotterdam per gebied (CBS wijken) tot en met 1 juli 2023

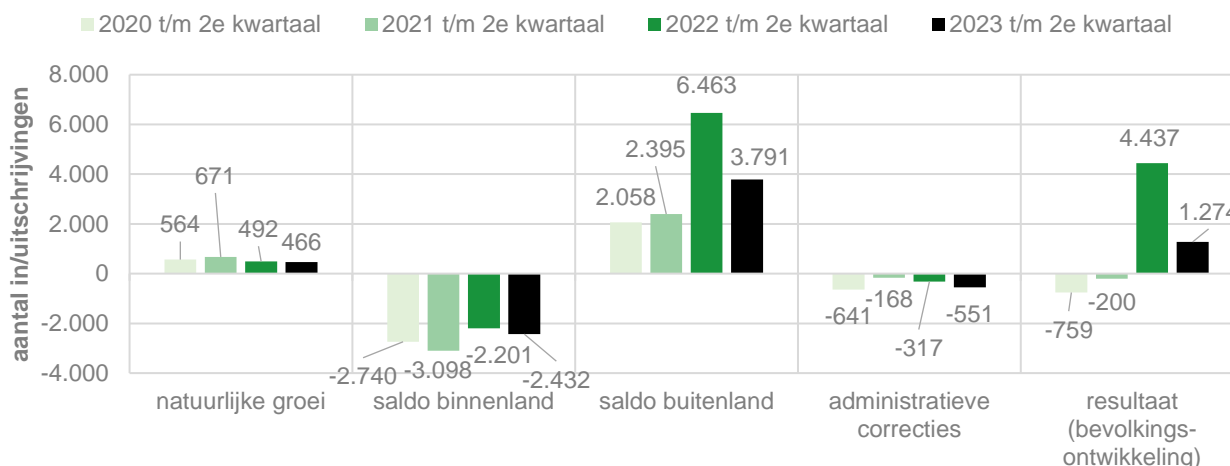
Gebied	01-01-2021	01-01-2022	01-01-2023	01-07-2023 voorlopige cijfers	ontwikkeling t.o.v. 01-01-2023
Rotterdam Centrum	34.724	36.578	38.538	38.948	410
Delfshaven	75.990	75.780	76.426	76.354	-72
Nieuw Mathenesse	966	1.107	1.234	1.231	-3
Overschie	19.320	19.477	19.685	19.767	82
Noord	52.175	52.091	52.628	52.457	-171
Hillegersberg-Schiebroek	44.497	44.387	44.591	44.699	108
Kralingen-Crooswijk	53.985	54.367	54.787	54.613	-174
Prins Alexander	95.154	95.298	96.117	96.668	551
Feijenoord	76.544	77.522	78.177	78.379	202
IJsselmonde	60.812	60.914	61.610	61.890	280
Charlois	69.069	69.236	70.465	70.214	-251
Pernis	4.872	4.840	4.914	4.920	6
Hoogvliet	35.128	35.436	35.794	36.004	210
Hoek van Holland	10.380	10.308	10.526	10.508	-18
Rozenburg	12.448	12.404	12.396	12.429	33
Haven- en Industr.gebieden	126	123	210	122	-88
personen op briefadressen	5.079	5.238	5.437	5.606	169
totaal	651.269	655.106	663.535	664.809	1.274

Componenten van bevolkingsgroei

De bevolkingsontwikkeling is het gezamenlijke resultaat van enerzijds geboorte en sterfte (natuurlijke groei) en anderzijds migratiestromen. De vestiging- en vertrekstromen kunnen worden gesaldeerd en daarbij is het relevant om onderscheid te maken tussen het saldo binnenland (verhuizingen naar andere gemeenten minus die vanuit andere gemeenten) en het saldo buitenland (migraties naar het buitenland minus die vanuit het buitenland). Het administratieve sluitstuk van de bevolkingsontwikkeling wordt gevormd door het saldo voor migratie naar/vanuit onbekende bestemming/herkomst, en eventuele overige correcties.

Figuur 2, hieronder, geeft de ontwikkeling van de demografische hoofdcomponenten natuurlijke groei, saldo binnenland, saldo buitenland en administratieve correcties. Tabel 2, verderop, geeft de opbouw van de drie eerste hoofdcomponenten. Daarna, in tabel 3, zijn de binnenlandse migratiestromen verder uitgesplitst naar herkomst en bestemming: de regio, overig Zuid-Holland of buiten de provincie (rest Nederland). Figuur 3 laat voor het buitenlands migratiesaldo zien hoe de ontwikkeling van afgelopen jaren is opgebouwd naar enkele herkomstgroepen (migratieachtergrond).

Figuur 2 Ontwikkeling hoofdcomponenten bevolkingsgroei, voorlopige cijfers

- De *natuurlijke groei* is vergelijkbaar met dezelfde periode vorig jaar omdat het aantal geboorte- en sterfgevallen ook op ongeveer hetzelfde niveau als vorig jaar liggen.
- Het saldo van de *binnenlandse verhuizingen* is sinds 2017 negatief en dat betekent dat het aantal personen dat naar andere Nederlandse gemeenten vertrekt groter is dan de groep die zich daarvandaan in Rotterdam vestigt. Dit was ook gebruikelijk vóór de financiële crisis van 2008.
- In tabel 3 verderop, zijn de binnenlandse migratiestromen verder uitgesplitst naar regio, overig Zuid-Holland en daarbuiten. Hieruit blijkt dat het negatieve binnenlands migratiesaldo voornamelijk toegeschreven kan worden aan vertrek naar regiogemeenten zoals Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Lansingerland, Nissewaard, Schiedam en Vlaardingen. In de eerste helft van 2021 werd het binnenlands saldo wat sterker negatief door meer vertrek naar gemeenten buiten de regio en buiten de provincie. In de eerste helft van 2022 en 2023 is van dit “extra” vertrek echter geen sprake meer.
- Het positieve *buitenlands migratiesaldo* was in 2020 relatief klein, vanwege de coronacrisis en de internationale reismaatregelen die werden ingesteld. In 2021 en 2022 veerde het buitenlands saldo weer terug, met name via instroom van personen met achtergrond uit de overige EU-landen, uit Azië (India, Japan) en uit Amerika (Brazilië). In 2022 kreeg Rotterdam, evenals veel andere steden, bovenop dit “corona-herstel” te maken met een zeer sterke toename van de buitenlandse vestigingsstroom vanuit Oekraïne. Dat is duidelijk zichtbaar in figuur 4 bij de herkomstgroep “overig Europa (exclusief EU)”. Het aantal Oekraïense migranten dat zich inschreef in de periode vanaf de Russische inval tot het einde van 2022, was 4.100. Aan het eind van 2022 was bijna veertig procent weer uitgeschreven uit Rotterdam, waarbij het merendeel naar een andere gemeente in Nederland was verhuisd (binnenlands vertrek 2022). In de eerste helft van 2023 bedraagt het buitenlands migratiesaldo 3.757, dat is 40 procent lager dan in de eerste helft van 2022 (6.463) maar nog steeds 60 procent boven het niveau van eerste helft van 2021 (2.395). In de top tien van herkomstlanden vinden we nu andere Europese landen zoals Polen en Bulgarije. Als we kijken naar herkomstlanden buiten Europa, dan gaat het bij werelddeel Azië om Turkije, Syrië en bijvoorbeeld ook India. Bij de herkomst vanuit Amerika staat Brazilië bovenaan.

Tabel 2. Opbouw hoofdcomponenten van bevolkingsgroei, voorlopige cijfers

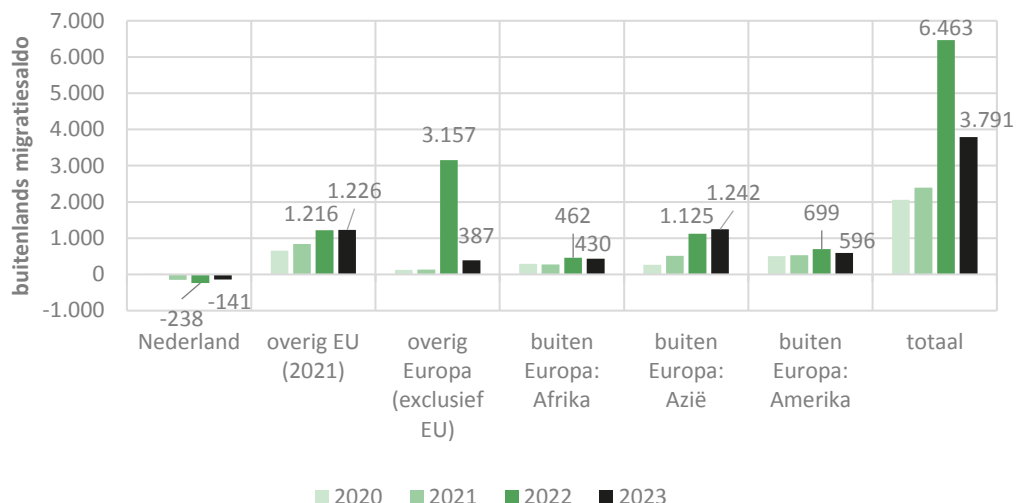
component	2020 t/m 2e kwartaal	2021 t/m 2e kwartaal	2022 t/m 2e kwartaal	2023 t/m 2e kwartaal
geboorte	3.707	3.636	3.436	3.346
sterfte	3.143	2.965	2.944	2.880
natuurlijke groei	564	671	492	466
vestiging binnenland	12.200	13.721	12.475	12.496
vertrek binnenland	14.940	16.819	14.676	14.928
saldo binnenland	-2.740	-3.098	-2.201	-2.432
vestiging vanuit buitenland	5.518	5.504	9.788	7.561
vertrek naar buitenland	3.460	3.109	3.325	3.770
saldo buitenland	2.058	2.395	6.463	3.791
saldo onbekend en adm. correcties	-641	-168	-317	-551

Tabel 3. Binnenlandse migratiestromen, uitgesplitst naar herkomst en bestemming: regio, overig Zuid-Holland of buiten de provincie (rest Nederland)

component	2020 t/m 2e kwartaal	2021 t/m 2e kwartaal	2022 t/m 2e kwartaal	2023 t/m 2e kwartaal
vestiging vanuit regio*	3.935	4.553	3.902	3.757
vertrek naar regio*	6.143	6.680	5.733	5.719
saldo met regio*	-2.208	-2.127	-1.831	-1.962
vestiging vanuit overig Zuid-Holland	3.795	4.228	3.843	3.914
vertrek naar overig Zuid-Holland	4.174	4.877	4.110	4.248
saldo met overig Zuid-Holland	-379	-649	-267	-334
vestiging vanuit rest NL	4.470	4.940	4.730	4.825
vertrek naar rest NL	4.623	5.262	4.833	4.961
saldo met rest NL	-153	-322	-103	-136

*) regiogemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Schiedam, Vlaarding, Voorne aan Zee

Figuur 3. Buitenlands migratiesaldo naar diverse herkomstgroepen (migratieachtergrond),
t/m 2^e kwartaal, voorlopige cijfers

Dit document is gebaseerd op cijfers uit de Basis Registratie Personen (BRP). Daarbij moeten we ons reken-schap geven van het feit dat er ook bewoners in Rotterdam wonen of verblijven die niet in de bevolkingsadmi-nistratie zijn opgenomen. Denk aan expats en buitenlandse studenten die tijdelijk in Rotterdam wonen, ar-beidsmigranten die seizoensarbeid in Nederland verrichten (korter dan 4 maanden) of mensen met een pied-à-terre in de stad. Voor hen geldt niet altijd de verplichting om zich in te schrijven in het bevolkingsregister, maar zij wonen wel in de stad. Er is geen statistische bron beschikbaar om deze bewoningsvormen kwantita-tief vast te stellen en daarmee de bevolkingsomvang en -groei te corrigeren.

Bronnen en verwijzingen

Bron: cluster Dienstverlening | Kwaliteit BRP
Bewerking: Onderzoek en Business Intelligence